

Natursnokarna - tillsammans i naturen

Naturvistelser är enligt forskningen bra för oss människor. Det är bra för vår motorik, vår koncentrationsförmåga och dessutom minskar det på stressen. Natursnokarna är verksamheten där barn och vuxna går ut och upptäcker naturen tillsammans - i syfte att värna om naturen och för att må bra.

- Natursnokarna är baserat på upptäckarlust och att naturen är tillräcklig som den är, säger Maja Ryberg, verksamhetsutvecklare på Naturskyddsföreningen Kansli Väst i Göteborg.

Verksamheten är för barn mellan 3-10 år och deras vuxna. Den vuxna kan vara allt ifrån en mamma eller en farfar, en granne eller en gudmor. Tillsammans får de en gemensam vistelse i naturen där de vuxna deltar lika aktivt som barnen.

Natursnokarna startade 1991 av bland annat Charlie Wijnblad från lokalföreningen (kretsen) i Saltsjöbaden. De ville starta en Fältbiologklubb men lyckades av någon anledning inte med det. Kretsen rådfrågade då Fältbiologerna (Naturskyddsföreningens fristående ungdomsorganisation) vad de skulle kunna göra istället, och svaret de fick var att de borde ordna utflykter för barn som är ledda av en vuxen. De gjorde slag i saken och projektet fick namnet Natursnokarna.

Gunnel Hedman var dåvarande chef på rikskansliet, hon fick höra om projektet och ville att det skulle utvecklas till en verksamhet som spänner sig över hela landet - och så blev det. Målet är att varje krets i Naturskyddsföreningen ska ha en natursnokgrupp. Idag finns det cirka 70 aktiva snokgrupper i Sverige och det finns 270 kretsar inom föreningen.

"SNOKEN", ILLUSTRERAD AV GUNILLA GULDBRAND

Natursnoksutbildning

Grupperna drivs av ideella natursnoksledare. Om man vill så kan man gå en utbildning för att bli ledare men det är inget krav. Det är inte heller ett krav på att vara biolog eller expert för att starta en Natursnoksgrupp. Det räcker att man har upptäckarglädje och gillar att vara ute i naturen med barn.

Utbildningen för att bli ledare finns i två steg -Snok 1 och Snok 2. Snok 1 pågår under en eller ett par dagar och syftet är, enligt Naturskyddsföreningen "för att inspirera deltagarna till att starta snokgrupper och att ge verktyg för att göra detta". Under dessa två dagar brukar det vara olika teman, såsom att lära in arter, lära sig att samarbeta och att använda alla sina sinnen. Deltagarna kan välja om de vill vara med på en eller två dagar och det kostar 500 kr per dag - inklusive eftermiddagsfika och kursmaterial.

Snok 2-utbildningen pågår även den under två dagar och syftet är att "inspirera deltagarna till att fortsätta leda snokgrupp samt träna på ledarskap". Under denna utbildning så lär man sig bland annat om pedagogik och hur vi lär in de olika arterna. Under söndagen så är barn och deras vuxna med i utbildningen och efter det får deltagarna utvärdera sitt och varandras ledarskap. Till skillnad från Snok 1 så är detta en utbildning med inackordering och kostnaden är 750 kr per dag - inklusive mat, logi och kursmaterial.

Natursnoksläger

En gång per år så anordnar Riksföreningen eller Kansli Väst ett läger där både barn och deras vuxna är välkomna att vara med. Maja Ryberg på kansliet anordnade 2018 ett regionalt läger.

Vad gör man på ett natursnoksläger?

- Snokar! Oftast är det 2–3 pass per dag och det går flera pass parallellt som man kan välja mellan. Vi äter också god mat, har brasmys på kvällarna med lekar och allsång. Man kan paddla kanot, bada och det finns mycket utrymme till fri lek. Det är också samling varje morgon när vi sjunger "snoksången" och leker gemensamma lekar, berättar Maja.

Vad gör man som ledare på lägret?

- De läger vi haft har haft två huvudledare. Dessa är ansvariga för att sätta ihop programmet och se till att allt flyter på som det ska under lägerdagarna. De håller i alla gemensamma samlingar och inviger samt avslutar lägret. Övriga snokledare deltar som "vanliga deltagare" med undantag för ett eller två snokpass som man håller i under lägret.

Vad brukar barnen tycka om vistelsen?

- Det brukar vara mycket uppskattat. Man får träffa kompisar, göra kul grejer, lära sig nya saker och hänga i en trygg miljö med sin vuxen man har med sig, säger Maja.

Träffarna

Natursnoksledaren eller ledarna har innan planerat innehållet på träffarna. Det är viktigt att ha ett schema med aktiviteter men man ska också som ledare kunna vara flexibel ifall något oväntat händer, och kunna avvika från schemat. I upplägget ska det finnas tid för gemensamma aktiviteter och för att lära sig om naturen - det ska också finnas utrymme för fri lek för barnen. Alla lekar och aktiviteter är fria från tävlingsmoment och går ut på att man ska samarbeta eller bara ha roligt.

Natursnoksträff i Kortedala, Göteborg

Det är söndag och dags för en träff i Kortedalas Natursnoksgrupp. Ledaren Arvid Eriksson står och väntar på dagens deltagare, sambon Erika Andersen och barnen Noah och Nelia är också med. Arvid berättar att de brukar anordna träffar ungefär 8-9 gånger per år. När alla deltagare har anslutit sig så leker vi en namnlek och sen beger sig snokgänget in i den närliggande skogen.

Oftast så har man träffarna "där man är", i en skog i den egna stadsdelen. Det blir då tillgängligt för alla och man behöver inte åka så långt. Idag har det regnat hela morgonen och gör det fortfarande, men det verkar inte bekomma deltagarna särskilt mycket - för nu ska de ut på äventyr!

Väl inne i skogen så är det dags för fladdermusleken, där får barnen känna på hur det känns att använda andra sinnen än synen.

FLADDERMUSLEKEN

Snok snok!

Dagens tema är "insekter" och Arvid berättar lite allmänt om insekter som finns i skogen. Sen så får barnen själva med hjälp av lupp och förstoringsglas, leta efter smådjur som bor under stockar och sten. När de hittat ett djur eller något annat intressant så ropar de "Snok snok!".

SNOKARE

FYNDEN LÄGGS I LÅDAN

Mer aktiviteter

Efter ytterligare aktiviteter i skogen, där barnen bland annat lyssnar på högläsning ur "Ronja Rövardotter", hittar röksvampar och leker "Under hökens vingar kom" - så avslutas dagen med korvgrillning och varm choklad.

VÄRMER SIG VID ELDEN

Vana natursnokare

Några som är vana natursnokare är Noah Eriksson och Adrian Eksell. De har varit med i verksamheten i 4 respektive 2 år.

Vad brukar ni göra på träffarna?

- Först brukar vi göra en namnlek, sen är det huvudaktiviteter och sen äter vi och fikar. Det är olika teman, beroende på årstider, till exempel svamp, insekter eller löv-tema. På slutet brukar det vara en spökrunda eller en reflexrunda., säger Noah.

Reflexrunda låter spännande, hur går det till?

- Man följer efter reflexer för att komma till olika saker och ibland kommer man till fika.

Vad har ni gjort på träffen idag?

- Idag har vi haft en namnlek och sen fladdermusleken, sen letade vi efter insekter och efter det så hoppade vi över Ronja-stupet i skogen.

Har ni någon favoritinsekt?

- Jag vet inte vad den heter men det är en insekt som brukar rulla med bakbenen på en stor boll, säger Adrian finurligt.
- Min favoritinsekt är noshörningsbagge, säger Noah.

**FRAMTIDA NATURNOKSLEDARE?
NOAH ERIKSSON OCH ADRIAN EKSELL**

FATIMA GRÖNBLAD LÄSER UR "RONJA RÖVARDOTTER"

Natursnokarnas motto är:

*”Vuxna och barn leker och lär,
hjälper naturen och bara är”*

Av: Elin Winberg
Foto: Elin Winberg

